

II

(Akty, jejichž zveřejnění není povinné)

KOMISE

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 24. srpna 2006

o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů

(2006/585/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 211 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 1. června 2005 Komise představila iniciativu i2010, která usiluje o optimalizaci přínosů nových informačních technologií k hospodářskému růstu, k vytváření pracovních míst a ke kvalitě života evropských občanů. Komise učinila z digitálních knihoven klíčové hledisko iniciativy i2010. Ve svém sdělení „i2010: digitální knihovny“ ze dne 30. září 2005 ⁽¹⁾ stanovila svou strategii pro digitalizaci kolektivní paměti Evropy, její dostupnost on-line a její uchovávání v digitální podobě. Uvedená kolektivní paměť zahrnuje tištěný materiál (knihy, časopisy, noviny), fotografie, muzejní předměty, archiválie a audiovizuální materiál (dále jen „kulturní materiál“).
- (2) Členskými státy by měla být doporučena opatření pro používání této strategie, jejichž cílem je prostřednictvím internetu optimalizovat hospodářský a kulturní potenciál kulturního dědictví Evropy.
- (3) V této souvislosti by měl být podporován rozvoj digitalizovaného materiálu z knihoven, archivů a muzeí. Dostupnost uvedeného materiálu on-line umožní občanům v celé Evropě k němu přistupovat a využívat jej k zábavě, studiu nebo práci. Rozmanitě a mnohojazyčně dědictví Evropy získá jasný profil na internetu. Digitalizovaný materiál lze navíc opětovně použít v odvětvích, jako jsou cestovní ruch a vzdělávání, nebo při nových tvořivých činnostech.

- (4) Závěry Rady ze dnů 15.–16. listopadu 2004 o pracovním plánu na podporu kultury pro období 2005–2006 navíc zdůrazňují příspěvek tvořivosti a tvůrčích odvětví k hospodářskému růstu v Evropě, jakož i potřebu koordinovaného úsilí v oblasti digitalizace.

- (5) Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 16. listopadu 2005 o filmovém dědictví a konkurenceschopnosti souvisejících průmyslových činností ⁽²⁾ již členskými státy doporučilo přijmout vhodná opatření k častějšímu používání digitálních a nových technologií při shromažďování, katalogizaci, uchovávání a restaurování kinematografických děl. Pokud jde o kinematografická díla, toto doporučení v řadě aspektů doplňuje doporučení Evropského parlamentu a Rady o filmovém dědictví.

- (6) Digitalizace je důležitým prostředkem pro zajištění širšího přístupu ke kulturnímu materiálu. V některých případech jde o jediný prostředek, který zaručí, že tento materiál bude dostupný budoucím generacím. V členských státech proto v současné době probíhá řada iniciativ v oblasti digitalizace, ale úsilí je roztrženo. Vzájemně sladěná akce členských států, pokud jde o digitalizaci jejich kulturního dědictví, by vedla k větší soudržnosti při výběru materiálu a zabránila vícenásobné digitalizaci. Rovněž by vedla k vytvoření bezpečnějšího prostředí pro společnosti, které investují do digitalizačních technologií. Přehledy stávajících a plánovaných činností v oblasti digitalizace a kvantitativní cíle pro digitalizaci by pomohly k dosažení těchto záměrů.

- (7) Sponzorování digitalizace ze strany soukromého sektoru nebo partnerství soukromého a veřejného sektoru může zapojit do digitalizace soukromé subjekty a mělo by se nadále podporovat.

⁽¹⁾ KOM(2005) 465 v konečném znění.

⁽²⁾ Úř. věst. L 323, 9.12.2005, s. 57.

- (8) Investice do nových technologií a zařízení pro digitalizaci ve velkém rozsahu mohou snížit náklady na digitalizaci při zachování nebo zlepšení kvality, a měly by se tedy doporučit.
- (9) Společný mnohojazyčný přístupový bod by umožnil prohledávat distribuované – tj. uchovávané na různých místech a různými organizacemi – digitální kulturní dědictví Evropy on-line. Takový přístupový bod by zvýšil viditelnost kulturního dědictví a zdůraznil společné prvky. Přístupový bod by měl stavět na stávajících iniciativách, jako je Evropská knihovna (TEL), v rámci kterých evropské knihovny již spolupracují. Měl by pokud možno úzce spolupracovat se soukromými nositeli práv ke kulturnímu materiálu a se všemi zúčastněnými stranami. Je vhodné podporovat silné odhodlání členských států a kulturních institucí dospět k takovému přístupovému bodu.
- (10) Pouze část materiálu v knihovnách, archivech a muzeích patří mezi volná díla ve smyslu, že se na něj nikdy nevztahovala nebo již nevztahují práva duševního vlastnictví, zatímco zbytek je chráněn právy duševního vlastnictví. Vzhledem k tomu, že práva duševního vlastnictví jsou klíčovým nástrojem na podporu tvořivosti, měl by se kulturní materiál Evropy digitalizovat, zpřístupňovat a uchovávat při plném respektování autorského práva a práv s ním souvisejících. Významné jsou v této souvislosti zejména čl. 5 odst. 2 písm. c), čl. 5 odst. 3 písm. n), čl. 5 odst. 5 a 40. bod odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti⁽¹⁾. Mechanismy udílení licencí v případech, jako jsou např. osiřelá díla – tj. díla chráněná autorským právem, jehož nositele je obtížné nebo dokonce nemožné určit – a díla, která již nejsou vydávána tiskem nebo (audiovizuálně) šířena, mohou usnadnit udílení práv a následnou digitalizaci a dostupnost on-line. Takové mechanismy by tedy měly být podporovány v úzké spolupráci s nositeli práv.
- (11) Ustanovení vnitrostátních právních předpisů mohou obsahovat překážky pro užití volných děl, například tím, že vyžadují správní úkon pro každé rozmnožení díla. Veškeré takové překážky by měly být zjištěny a měly by být učiněny kroky vedoucí k jejich odstranění.
- (12) Usnesení Rady C/162/02 ze dne 25. června 2002 o zachování budoucích památek – uchování digitálního obsahu pro budoucí generace⁽²⁾ navrhuje cíle a předběžná opatření pro uchování digitálního obsahu pro budoucí generace. V současné době však
- v členských státech neexistují jasné a úplné politiky v oblasti uchovávání digitálního obsahu. Neexistence takových politik ohrožuje přežití digitalizovaného materiálu a může vést ke ztrátě materiálu vytvořeného v digitálním formátu. Rozvoj účinných prostředků pro uchovávání digitálních záznamů má dalekosáhlé důsledky, nejen pro uchovávání materiálu ve veřejných institucích, ale rovněž pro jakoukoli organizaci, která má povinnost nebo která hodlá uchovávat digitální materiál.
- (13) Několik členských států zavedlo nebo zvažuje zákonné povinnosti vyžadující, aby producenti digitálního materiálu poskytli jednu nebo více rozmnoženin svého materiálu pověřenému depozitnímu subjektu. Účinná spolupráce mezi členskými státy je nezbytná k zamezení značné rozdílnosti pravidel pro povinnou rozmnoženinu digitálního materiálu a měla by se podporovat.
- (14) „Web-harvesting“ je nová technika pro sběr materiálu z internetu pro účely uchování. Její součástí je aktivní shromažďování materiálu pověřenými institucemi namísto čekání, až bude deponován, čímž se minimalizuje administrativní zatížení producentů digitálního materiálu, a proto by tato technika měla být upravena vnitrostátními právními předpisy,

DOPORUČUJE, ABY ČLENSKÉ STÁTY:

Digitalizace a dostupnost on-line

1. sbíraly informace o současných i plánovaných digitalizacích knih, časopisů, novin, fotografií, muzejních předmětů, archiválií, audiovizuálního materiálu (dále jen „kulturního materiálu“) a vytvářely přehledy takových digitalizací s cílem zabránit zdvojení úsilí a posílit spolupráci a synergie na evropské úrovni;
2. vypracovaly kvantitativní cíle pro digitalizaci analogového materiálu v archivech, knihovnách a muzeích, a uvedly přitom očekávaný nárůst objemu digitalizovaného materiálu, který by mohl tvořit součást evropské digitální knihovny, jakož i navýšení rozpočtů přidělených veřejnými orgány;
3. podporovaly partnerství mezi kulturními institucemi a soukromým sektorem s cílem vytvořit nové způsoby financování digitalizace kulturního materiálu;
4. zřídily a udržovaly zařízení pro digitalizaci ve velkém měřítku, a to jako součást středisek kompetence pro digitalizaci v Evropě nebo v úzké spolupráci s nimi;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁽²⁾ Úř. věst. C 162, 6.7.2002, s. 4.

5. podporovaly evropskou digitální knihovnu v podobě mnohojazyčného přístupového bodu k distribuovanému – tj. uchovávanému na různých místech a různými organizacemi – digitálnímu kulturnímu materiálu Evropy, a to prostřednictvím:
- a) podněcování kulturních institucí, vydavatelů a dalších nositelů práv, aby učinili své digitalizované materiály prohledávatelné prostřednictvím evropské digitální knihovny,
  - b) zajištění, aby kulturní instituce a případně soukromé společnosti používaly společné normy v oblasti digitalizace za účelem dosažení interoperability digitalizovaného materiálu na evropské úrovni a usnadnění mezi-jazyčné prohledávatelnosti;
6. zlepšily podmínky pro digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnost on-line, a to prostřednictvím:
- a) vytváření mechanismů pro usnadnění užití osiřelých děl, v návaznosti na konzultaci zúčastněných stran,
  - b) zřízení či podpory mechanismů na dobrovolném základě pro usnadnění užití děl, která již nejsou vydávána tiskem nebo šířena, v návaznosti na konzultaci zúčastněných stran,
  - c) podpory dostupnosti seznamů známých osiřelých a volných děl,
  - d) odhalování překážek ve svých vnitrostátních právních předpisech bránících dostupnosti on-line a následnému využívání kulturního materiálu, který patří mezi volná díla, a uskutečňování kroků k odstranění těchto překážek;
- a) popíšíou organizační přístup a uvedou úlohy a zodpovědnosti dotčených stran i přidělené prostředky,
- b) budou obsahovat konkrétní akční plány s naznačenými cíli a harmonogram pro dosažení specifických cílů;
8. si vzájemně vyměňovaly informace o strategiích a akčních plánech;
9. zapracovaly do svých právních předpisů ustanovení umožňující vícenásobné rozmnožování a migraci digitálního kulturního materiálu prováděné veřejnými institucemi pro účely uchování a při plném respektování právních předpisů Společenství a mezinárodních právních předpisů o právech duševního vlastnictví;
10. při určování politik a postupů, pokud jde o povinnou rozmnoženinu materiálu původně vytvořeného v digitálním formátu, zohlednily vývoj v ostatních členských státech s cílem zabránit značné rozdílnosti mechanismů pro odevzdávání povinných rozmnoženin;
11. zapracovaly do svých právních předpisů ustanovení umožňující uchování webového obsahu pověřenými institucemi za použití technik pro shromažďování materiálu z internetu, jako je například „web harvesting“, a při plném respektování právních předpisů Společenství a mezinárodních právních předpisů o právech duševního vlastnictví;

Následná opatření k tomuto doporučení

12. informovaly Komisi po 18 měsících od vyhlášení tohoto doporučení v *Úředním věstníku Evropské unie* a poté každé dva roky o akcích provedených na základě tohoto doporučení.

V Bruselu dne 24. srpna 2006.

Za Komisi

Viviane REDING

členka Komise

Uchování digitálních záznamů

7. stanovily vnitrostátní strategie pro dlouhodobé uchování digitálního materiálu a přístup k němu, které budou plně respektovat autorské právo a které: